

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1547

Vragen van het lid **Eerdmans** (JA21) aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *het erkennen van het gebruik van de handtekeningstempel als volwaardige ondertekening van aktes* (ingezonden 19 maart 2024).

Antwoord van Staatssecretaris **Van Huffelen** (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) (ontvangen 18 april 2024)

Vraag 1

Bent u op de hoogte van het feit dat personen die vanwege hun fysieke beperking niet in staat zijn om zelf een contract of formulier te ondertekenen en als alternatief hiervoor een handtekeningstempel gebruiken?

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Is het u bekend dat hier tot op heden geen enkel wettelijk kader voor bestaat?¹

Antwoord 2

In het Burgerlijk Wetboek worden geen eisen gesteld aan een schriftelijke handtekening. Dit kan een «gewone» handtekening zijn, maar ook een stempelhandtekening leidt dus tot een rechtsgeldige handeling. Voor akten geldt hetzelfde. Het Wetboek van Rechtsvordering stelt geen eisen aan de wijze van schriftelijke ondertekening van een akte. Ook akten kunnen dus met een stempel worden ondertekend.

Vraag 3

Is het u bekend dat bij de aanvraag van nieuwe identiteitsdocumenten de oorspronkelijke handtekening niet langer geldig is en vervangen wordt door een niet-in-staat-tot-ondertekening aanmerking in (bijvoorbeeld) het paspoort?

¹ Rijksoverheid (<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/wetgeving/vraag-en-antwoord/kan-ik-als-slechtziende-of-gehandicapte-een-handtekeningstempel-gebruiken>).

Antwoord 3

Op het moment van de aanvraag van een (nieuw) identiteitsdocument dient de aanvrager in het kader van diens identiteitsvaststelling (onder meer) een schriftelijke handtekening te plaatsen op een daartoe bestemd formulier. Dit gebeurt bij elke nieuwe aanvraag van een document. Indien de aanvrager door leeftijd of handicap niet in staat is zijn handtekening te plaatsen, wordt dit door de medewerker die de aanvraag in ontvangst neemt, vastgesteld en daarvan in de aanvraag een melding gemaakt. Op het document komt dan een standaardclausule te staan op de plaats van de handtekening: «Niet in staat tot ondertekening». Deze aantekening kan een bewijsfunctie hebben voor mensen die geen schriftelijke handtekening kunnen plaatsen. Met hun paspoort of identiteitskaart kunnen ze immers aantonen geen schriftelijke handtekening te kunnen plaatsen, wanneer dat aan hen wordt gevraagd. Het staat hen uiteraard vrij om in die gevallen een handtekeningstempel te gebruiken.

Vraag 4

Hoe kijkt u naar deze geschetste tekortkoming in de voorschriften omtrent en daarmee de rechtsgeldigheid voor identiteitsdocumenten in de gevallen voor mensen met een beperking?

Antwoord 4

Een identiteitsdocument met de in het antwoord op vraag 3 beschreven aantekening is rechtsgeldig. Over tekortkomingen die zouden leiden tot ongeldige identiteitsdocumenten zijn bij mij geen signalen bekend. Het gebruik van een handtekeningstempel past niet bij de doelen van een identiteitsdocument (kenmerken vastleggen op basis waarvan een identiteit gecontroleerd kan worden). Daarom wordt de optie geboden om de aantekening «niet in staat tot ondertekening» op het document te plaatsen. Zoals in het antwoord op vraag 4 beschreven, is een document met deze aantekening nog steeds rechtsgeldig.

Vraag 5

Bent u van plan maatregelen te nemen om de handtekeningstempel als volwaardige handtekening te erkennen, vooral in gevallen waarin dit noodzakelijk is?

Antwoord 5

Zoals in het antwoord op vraag 2 beschreven, zijn er geen voorschriften nodig om een stempelhandtekening te erkennen voor akten en contracten, aangezien de wet nu geen eisen stelt aan de ondertekening van deze documenten. Er hoeven hiervoor dus geen aanvullende maatregelen te worden genomen.

Voor identiteitsdocumenten geldt dat de handtekening een van de controle-middelen is om de identiteit van de aanvrager van een document vast te stellen. Een stempel is makkelijk over te dragen of te dupliceren en daarom niet geschikt voor deze identiteitscontrole. Daarom is het niet wenselijk – mede uit het oogpunt van het voorkomen van fraude – om het gebruik van handtekeningstempels vast onderdeel te maken van het aanvraag- en uitgifteproces van identiteitsdocumenten.

Vraag 6

Bent u het eens met de stelling dat de huidige situatie fraude kan bevorderen, aangezien in dergelijke gevallen een contract niet beschermd wordt door een wettelijk geldige handtekening, ook al bestaat en functioneert deze wel?

Antwoord 6

Zie het antwoord op vraag 2. Een contract dat getekend is met een handtekeningstempel is wel beschermd door een wettelijk geldige handtekening.